

**ОСНОВНИ ПРАВИЛА НА ОКРЪЖЕН СЪД ВАРНА
ЗА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С МЕДИИТЕ ***

СЪОБРАЗЕНИ С

КОМУНИКАЦИОННА СТРАТЕГИЯ НА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ – 2014 – 2020 Г.

И

**НАРЪЧНИК ЗА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ НА ОРГАНИТЕ НА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ С
МЕДИИТЕ**

1. Пресслужбата на ВОС предоставя информация на медиите за:
 - постановени съдебни актове – определения, решения, присъди
 - работа по проекти
 - новини за нови назначения, кариерно израстване и административни решения
 - новини за благотворителни прояви, с участието на ВОС
 - статистическа информация
 - насрочени за разглеждане наказателни дела от общ характер /НОХД/, по изключение и за други дела, които представляват медиен интерес. Предварителна информация за всички насрочени дела за седмицата, с изключение на фирмените, се публикува на страницата на ВОС: www.vos.bg
 - при конкретно запитване на представител на медия

2. Предоставяне на информация до медиите:

2.1. В досъдебната фаза:

Пресслужбата на ВОС не може да предоставя информация за висящи дела в досъдебна фаза.

След внасяне на обвинителния акт в съда пресслужбата на съда може да информира медиите за престъплението, в което е обвинено лицето, както и за определената спрямо него мярка за неотклонение (ако има такава).

При поискване, представителите на средствата за масова информация имат право да получат от съда по електронна поща текстът на определението, постановено от съда по мерки за неотклонение, при условие, че се гарантира защитата на личните данни и са отстранени параграфите, които се отнасят до съдържанието на доказателства.

2.2. В съдебната фаза:

Председателят на състава има право да налага забрани или ограничения за присъствието на медии в залата. Ако процесът не се гледа при закрити врата, репортерите имат възможност да проследят цялото дело. Откритите заседания по **наказателни дела** са достъпни за всички, включително и за медиите, с изключение на регламентирани от НПК:

Чл. 263. (1) Разглеждането на делото или извършването на отделни съдопроизводствени действия става при закрити врати, когато това се налага за запазване на държавната тайна или на нравствеността, както и в случаите на чл. 123, ал. 2, т. 2 .

(2) Разпоредбата на ал. 1 може да се приложи и когато това е необходимо, за да се предотврати разгласяването на факти от интимния живот на гражданите.

(3) (Нова - ДВ, бр. 109 от 2008 г.) Малолетен или непълнолетен свидетел - пострадал от престъпление, може да бъде разпитан при закрити врати.

При граждански и търговски дела присъствието на медиите е ограничено, предвид характера на процеса. Съгласно ГПК председателят на съдебния състав може да ограничи публичността в следните случаи:

Чл. 136. (1) Съдът служебно или по молба на някоя от страните може да постанови разглеждането на делото или извършването само на някои действия да стане при закрити врата, когато:

1. общественият интерес налага това;
2. защитата на личния живот на страните, на семейството или на лицата под попечителство налага това;
3. делото е свързано с търговска, производствена, изобретателска или данъчна тайна, чието публично огласяване би накърнило защитими интереси;
4. са налице други основателни причини.

(2) В случаите по ал. 1 в съдебната зала се допускат страните, техните пълномощници, вещите лица и свидетелите, както и лицата, на които председателят разреши това.

Председателят на съдебния състав може да поиска легитимация на присъстващите представители на медиите и да ги помоли да напуснат съдебната зала по време на заседанието, като оповести причините за това решение и то се протоколира.

Ако присъстващите лица надхвърлят капацитета на съдебната зала, председателят на състава може да реши да ограничи достъпа.

Председателят следи за реда в съдебната зала и може да налага глоби за нарушаването му, включително и от представителите на медиите:

Чл. 141. (1) Заседанието се ръководи от председателя.

(3) Председателят може да отстрани всеки, който не спазва реда.

(4) Когато въпреки предупреждението за отстраняване редът в залата се нарушава от страна или неин представител, съдът може да отстрани нарушителя за определено време.

Представителите на средствата за масова информация нямат достъп до материали по дело, което съдържа класифицирана информация.

3. Видео и фотозаснемане, запис

Правенето на частни звукозаписи в съдебна зала по време на заседание е недопустимо.

В съдебната зала може да се заснеме репортаж, да се правят снимки и аудиозаписи само след получаване на предварително съгласие на председателя на съдебния състав. Пресслужбата има ангажимент да информира в аванс фоторепортерите и телевизионните екипи за достъпа на камери до залата при открити съдебни заседания. В останалите случаи медиите трябва да изпратят конкретно запитване.

При присъствие на репортери с видеокамери и фотоапарати в съдебната зала председателят на състава трябва да попита страните дали са съгласни да бъдат снимани и в случай на техен отказ да поиска прекратяването на заснемането или съобразяване на фотографите и операторите с желанието на някой от участниците да не бъде сниман, като това се протоколира.

При съгласие на страните в процеса и разрешение от съдията представителите на медиите имат право да направят видео и аудиозаписи по време на съдебното заседание в първите 2-3 минути от неговото начало.

При изрично съгласие на съдията и предварително уведомяване на медиите може да бъде допуснато видео и фотозаснемане по време на произнасяне на присъдата при дела от сериозен обществен интерес.

Не е позволено съдебните заседания да се излъчват на живо;

Не се разрешава да се заснемат документи и/или веществени доказателства, представени в съда по време на съдебното следствие.

Видео и аудиозаписите, както и фотографирането, трябва да става от едно и също положение, за да не се пречи на работата на съда.

Представителите на средствата за масова информация имат възможност да правят снимки преди началото на съдебното заседание – при влизане на обвиняем/подсъдим в съда, в коридорите на сградата, с изключение на случаите, при които някой от присъстващите не желае да бъде заснет и го декларира. При заснемането, медиите трябва да се съобразят с утвърдените от Министерството на правосъдието „Правила за вътрешния ред, пропускателния режим и сигурността на съдебните сгради“, а именно:

„Не се допускат лица, които не могат да удостоверят самоличността си. Забранено е влизането в сградата на съда с неподходящ външен вид, в явно нетрезво състояние или под влияние на упойващи или наркотични вещества, както и демонстриране на агресивно или скандално поведение.“

Медиите трябва да се съобразят и с указанията и изискванията за сигурност от служителите на служба „Съдебна охрана“.

Медиите могат да заснемат пристигането на автомобилите на „Съдебна охрана“ на паркинга на съда, слизането на обвиняемия/подсъдимия, придвижването му до съдебна зала. Предвид ограниченото пространство в подземния етаж и изискванията за сигурност, медиите трябва да се съобразят с ограниченията за заснемане в коридора пред Наказателна зала–2. Ако не бъдат допуснати в съдебна зала, могат да снимат от стълбите между първия и подземния етаж, но не и в коридора пред залата.

При дела от обществен интерес представителите на средствата за масова информация имат право да правят записи в коридорите на съда, като не пречат на нормалното протичане на съдебните заседания и работата на съдебните служби. За улесняване на тяхната работа е необходимо предварително съгласуване на времето за снимки и/или интервюта с пресслужбата на съда.

По време на съдебния процес председателят на състава има право изрично да забрани публикуването или излъчването, чрез пресата или електронните медии, на текстове, рисунки, снимки или изображения, за които се допуска, че може да разкрият самоличността на засегнатото лице, на цивилни лица, или на свидетели.

При заявено желание от страна на медиите и след разрешение от председателя на ВОС, в определен ден и час може да се осигури свободен достъп до залите в съда (когато в тях не се провеждат заседания) и коридорите на сградата. В този случай могат да се заснемат кадри, които да се използват за онагледяване на материали, когато репортерите не са били в състояние да присъстват на място при разглеждане на конкретно дело. В тези случаи пресслужбата уведомява предварително „Съдебна охрана“ и съдейства на екипите по време на престоя им в сградата.

4. Регулярна комуникация с медиите

4.1. **Пресконференции** се провеждат само когато има информационен повод, който не е свързан с произнасяне по дела. През месец април се провежда годишната пресконференция на ВОС, на която се оповестяват данните от годишния доклад на Председателя на институцията за правораздавателната дейност през изминалата година, статистическа информация за постъпили дела, срочност и качество на

съдебните актове. На тази пресконференция се предоставя и информация за предстоящите Ден на отворени врати на ВОС и други текущи проекти.

- 4.2. **След постановяване на присъда** по дело от обществен интерес, пресконференция не се провежда. След приключване на съдебното заседание пресслужбата информира журналистите за съдебния акт, с който се постановява присъда, делото се отлага или прекратява. **Текуща информация за съдебното следствие не се предоставя от пресслужбата, с изключение на насрочена нова дата за съдебно заседание.** Журналистите могат да се запознаят с мотивите към присъдата веднага, след като бъдат изготвени.
- 4.3. Ако процесът или част от съдебното заседание се води при **закрити врати** и има медиен интерес - пресслужбата информира журналистите само за съдебния акт, с който се постановява присъда, делото се отлага или прекратява.
- 4.4. При разглеждане на **искания за определяне на мерки за неотклонение**, предвид насрочването им в деня на разглеждането, не се отправя покана към медиите. Информация се предоставя от пресслужбата на ВОС веднага след приключване на съдебното заседание.
- 4.5. Журналистите могат да правят **справки само по дела**, по които има влязъл в сила съдебен акт, след разрешение на съдията-докладчик или председателя (в случай, че е невъзможно разрешението да бъде дадено от докладчика). За целта се попълва молба за издаване на разрешение за достъп до конкретно дело (свободен текст) и се подава в съответното деловодство. Молбата може да бъде изпратена и до електронна поща на пресслужбата. Журналистът се запознава с материалите по делото в присъствието на експерта "Връзки с обществеността" или друг съдебен служител.
- 4.6. При желание от страна на репортер за **интервю със съдия** и негово съгласие, журналистът предварително изпраща в пресслужбата въпросите за интервюто. Съдиите не дават изявления, свързани с дела, внесени в съда, за текущи дела или за дела, приключили със съдебен акт. При интерес от страна на журналистите към подобен род информация, пресслужбата подготвя своевременно писмено съобщение, което се съгласува със съдията-докладчик по конкретното дело, след което информацията се изпраща до редакцията, отправя запитването. Само председателят на съда, зам.-председателите и ръководителите на отделения могат да дават изявления и да правят коментари.

* Медийните правила се актуализират всяка година.